MRF 2021.295

Østre Landsrets dom af 23. august 2021, 10. afd., sag BS-45877/2020-OLR
(Malou Kragh Halling, Katja Høegh og Casper Klindt Sølbeck (kst.))

A mod Kystdirektoratet (adv. Karsten Hjorth Larsen)

Kystdirektoratet ikke rette sagsøgte i sag om afslag på dispensation og påbud om lovliggørelse af hæk og containere inden for strandbeskyttelseslinjen, hvori Miljø- og Fødevareklagenævnet havde truffet afgørelse.

Kystdirektoratet meddelte den 5. september 2018 afslag på lovliggørende dispensation til placering af en hæk og to containere inden for strandbeskyttelseslinjen på en ejendom tilhørende A og varslede samtidig påbud om fysisk lovliggørelse. A påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der den 29. maj 2019 stadfæstede Kystdirektoratets afgørelse (j.nr. 18/09551). Den 24. juni 2019 meddelte Kystdirektoratet påbud om fysisk lovliggørelse ved fjernelse af hækken og containerne efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5. I november 2019 anlagde A sag mod Kystdirektoratet med påstand om, "at Kystdirektoratets afgørelse fra den 5. september 2018 om varsel af påbud i henhold til naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1 ophæves, subsidiært at Kystdirektoratet skal anerkende at forholdene er af mindre betydning og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 2 og 5". Til støtte herfor henviste A til, at Kystdirektoratets påbud ikke var lovligt bl.a. som følge af forskelsbehandling, retsfortabende passivitet, manglende proportionalitet, magtfordrejning samt en mangelfuld begrundelse og partshøring. Kystdirektoratet påstod afvisning, navnlig med henvisning til at det var Miljø- og Fødevareklagenævnet, der var rette sagsøgte for A's påstande, da klagenævnet havde stadfæstet direktoratets afgørelse. Byretten udskilte spørgsmålet om rette sagsøgte til særskilt behandling og bemærkede, at efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 4, kan Kystdirektoratets afgørelser efter bl.a. lovens § 65 b, stk. 1, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Ifølge forarbejderne til § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet foretager klagenævnet som udgangspunkt en fuld prøvelse af førsteinstansens afgørelse. Byretten konstaterede, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved afgørelsen af 29. maj 2019 havde stadfæstet Kystdirektoratets afslag på lovliggørende dispensation af 5. september 2018, og at Kystdirektoratets påbud af 24. juni 2019 var "udstedt på baggrund af afgørelsen som led i Kystdirektoratets pligt til som tilsynsmyndighed at påse, at afgørelsen effektueres, og forholdene lovliggøres i overensstemmelse med klagenævnets afgørelse". Efter indholdet af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 lagde byretten til grund, at klagenævnet havde foretaget en fuldstændig prøvelse af Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018, hvorfor det var klagenævnets afgørelse, der var genstand for domstolsprøvelse. Da A's anbringender i øvrigt relaterede sig til klagenævnets afgørelse, var Kystdirektoratet ikke rette sagsøgte, og sagen blev afvist. A ankede dommen til landsretten, der under henvisning til byrettens grunde tiltrådte, at Kystdirektoratet ikke var rette sagsøgte. Da det fremgik af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, at en eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skulle være anlagt inden 6 måneder, fandt landsretten endvidere, at A havde været tilstrækkeligt vejledt om, at det var klagenævnets afgørelse, der skulle indbringes for domstolene.

Kommentar: *Dommen forekommer problematisk, selvom resultatet til dels må tilskrives parternes procesførelse, herunder den uhensigtsmæssige formulering af den selvmødende sagsøgers principale påstand. A's principale påstand vedrørte efter sin formulering Kystdirektoratets afgørelse fra den 5. september 2018 "om varsel af påbud i henhold til naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1". Afgørelsen af 5. september 2018 indeholdt imidlertid alene et afslag på lovliggørende dispensation, der efterfølgende blev stadfæstet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, mens der ikke var megen mening i en domstolsprøvelse af varslet af det senere lovliggørelsespåbud. Isoleret set støtter formuleringen af den principale påstand derfor byrettens og landsrettens antagelse om, at A reelt søgte domstolsprøvelse*

af afslaget på lovliggørende dispensation som stadfæstet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, og i en sådan situation er det udgangspunktet, at (alene) klagenævnet er rette sagsøgte, jf. f.eks. U 2005.2809 H, U 2007.2404 H, U 2008.2764/2 H og MAD 2016.150 V.

På den anden side synes i hvert fald to forhold at have talt imod byrettens og landsrettens resultat. For det første fremgår det af A's påstand og gentagne gange af anbringenderne, at det var påbuddet, som A reelt ønskede at anfægte. Det fremgår ikke, om A blev opfordret af byretten, landsretten eller Kystdirektoratet til at præcisere den uklare principale påstand, men sagen blev i begge instanser afgjort på skriftligt grundlag, hvilket muligvis var til skade for A's interesser. På den baggrund må dog overvejes, om det ikke i stedet havde været mere retvisende at afvise A's principale påstand som følge af dens uklare formulering, hvis A ikke præciserede den trods opfordret hertil.

For det andet kan det vanskeligt hævdes, at Kystdirektoratet ikke var rette sagsøgte for A's subsidiære påstand om, "at Kystdirektoratet skal anerkende at forholdene er af mindre betydning og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 2 og 5". Påstanden kan – uanset A's anbringender – næppe forstås på anden måde, end at A mente, at det ulovlige forhold (hækken og de to containere) var af underordnet betydning, og at Kystdirektoratet som følge heraf ikke kunne kræve forholdet lovliggjort, jf. naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5, hvormed lovliggørelsespåbuddet af 24. juni 2019 ville være ugyldigt. Dette påbud blev ikke prøvet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i øvrigt ikke har kompetence hertil, jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1, når der bortses fra spørgsmålet, om der foreligger et ulovligt forhold. Hertil kommer, at byretten – hvis begrundelse landsretten tiltrådte – udtalte, at lovliggørelsespåbuddet "er udstedt på baggrund af afgørelsen som led i Kystdirektoratets pligt til som tilsynsmyndighed at påse, at afgørelsen effektueres, og forholdene lovliggøres i overensstemmelse med klagenævnets afgørelse". Det er uklart, hvilken vægt dette forhold blev tillagt, men præmissen kan læses i sammenhæng med Kystdirektoratets anbringende om, at påbuddet var udstedt som led i direktoratets tilsynsforpligtelse, og at det ikke statuerede gældende ret og derfor ikke var en afgørelse, der kunne indbringes for domstolene. Sidstnævnte synspunkt er utvivlsomt forkert og hviler på en misforståelse af betydningen af sondringen mellem konstaterende og konstitutive påbud. Til sammenligning kan nævnes U 2003.1150 H, hvor en kommune var rette sagsøgte for en påstand om, hvorvidt kommunen skulle kræve fysisk lovliggørelse af et skolebyggeri, selvom Naturklagenævnet havde prøvet kommunens tidligere dispensation til byggeriet, og "uanset at krav [om fysisk lovliggørelse] bl.a. støttes på et anbringende om, at kommunen ikke var bemyndiget til at give dispensation for de konkrete forhold". Se også ***MRF 2021.95 V****, hvor der skete en prøvelse af et lovliggørelsespåbud uafhængigt af et afslag på lovliggørende dispensation, der var blevet retskraftigt afgjort ved en tidligere klagesag.*

RETTEN I ODENSE
DOM
afsagt den 27. oktober 2020

Sag BS-53777/2019-ODE

Virksomhed A

mod

Kystdirektoratet
(advokat Charlotte Hollænder)

Denne afgørelse er truffet af dommer Helle Krogager Rasmussen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 26. november 2019, drejer sig om, hvorvidt et påbud udstedt af sagsøgte, Kystdirektoratet, til sagsøgeren, Virksomhed A, kan ophæves. Under forberedelsen af sagen er det besluttet, at der særskilt og forlods skal tages stilling til Kystdirektoratets principale påstand om afvisning, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1. Denne afgørelse vedrører dette spørgsmål.

Virksomhed A har fremsat påstand om, at Kystdirektoratets afgørelse fra den 5. september 2018 om varsel af påbud i henhold til naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1 ophæves, subsidiært at Kystdirektoratet skal anerkende at forholdene er af mindre betydning og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 2 og 5.

Kystdirektoratet har fremsat påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Det er besluttet, at sagen ikke skal behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 39 om småsager.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Ved afgørelse af 5. september 2018 meddelte Kystdirektoratet afslag på dispensation til bibeholdelse af hæk og containere på ejendommen beliggende B-vej 60 i Faaborg. Kystdirektoratet varslede samtidig et påbud om fjernelse af hækken og containerne. I afgørelsen var under henvisning til naturbeskyttelseslovens § 88 anført, at en eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder.

Virksomhed A påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

I mailkorrespondance fra den 23. februar 2019 til den 13. marts 2019 mellem C som repræsentant for Virksomhed A og Kystdirektoratet oplyste Kystdirektoratet, at der ville gælde en tilsvarende frist for sagsanlæg for Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, og at Kystdirektoratet havde modtaget en stævning i sagen, hvor afgørelsen af 5. september 2018 var indbragt for retten, men at afgørelsen alene indeholdt et varsel om påbud, og at eventuel udstedelse af et påbud afventede Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse.

Ved afgørelse af 29. maj 2019 stadfæstede Miljø- og Fødevareklagenævnet Kystdirektoratets afgørelse. I afgørelsen var under henvisning til naturbeskyttelseslovens § 88 anført, at en eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder.

Den 24. juni 2020 meddelte Kystdirektoratet et påbud om lovliggørelse. Af påbuddet fremgår:

> "…
> **Påbud om lovliggørelse**
>
> **Påbud om lovliggørelse af hæk og containere inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr.** … **Bjerne By, Horne beliggende B-vej 60 i Faaborg-Midtfyn Kommune**
>
> Kystdirektoratet meddelte den 5. september 2018 afslag på en ansøgning om lovliggørende dispensation til bibehold af en nyplantet bø-

gehæk og to containere indenfor strandbeskyttelseslinjen på ovenstående ejendom. Kystdirektoratet varslede samtidigt påbud om fysisk lovliggørelse ved fjernelse, med frist til den 1. december 2018.

Afgørelsen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ved afgørelse af 29. maj 2019 har stadfæstet Kystdirektoratets afgørelse. Kystdirektoratet skal nu påse, at afgørelsen effektueres og forholdene lovliggøres fysisk, som afgjort. Da påbuddet alene var varslet, fastsætter Kystdirektoratet en ny frist for fjernelse ved at fremsende dette påbud.

Påbud
Kystdirektoratet skal som tilsynsmyndighed påse overholdelsen af naturbeskyttelseslovens § 15 og sørge for, at et ulovligt forhold bliver lovliggjort, medmindre det er af underordnet betydning, jf. naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 2 og 5. Det påhviler Virksomhed A v/ C som ejer og bruger af ejendommen at lovliggøre et ulovligt forhold, jf. naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1.

Afgørelsen betyder derfor, at de to containere og den nyplantede hæk skal fjernes i deres helhed **snarest og inden den 1. september 2019.**

Hvis du har lovliggjort forholdet, bedes du venligst fremsende en erklæring om, at forholdet er lovliggjort, samt et foto, der viser, at containere og hæk er fjernet, som dokumentation herfor.

Hvis du mod forventning ikke efterkommer påbuddet, vil Kystdirektoratet uden yderligere varsel overgive sagen til politiet til strafferetlig behandling. Der kan i givet fald blive tale om idømmelse af straf efter naturbeskyttelseslovens § 89, stk. 1, nr. 1 og 6, og stk. 2 og tvangsbøder efter retsplejelovens § 997, stk. 3, indtil forholdet er lovliggjort.
…"

Parterne er enige om, at retten på skriftligt grundlag kan tage stilling til afvisningspåstanden.

Parternes synspunkter

Virksomhed A har i sin stævning anført følgende:

"…

Sagsøger gør gældende, at

-Sagsøgtes påbud ikke er lovligt på grund en retsfortabende passivitet,
-påbuddet ikke er lovligt på grund af mangelfuld partshøring,
-påbuddet ikke er lovligt, da der er sket en forskelsbehandling,
-Sagsøgtes begrundelse er delvis fejlagtig,
-Sagsøgtes påbud ikke er lovligt, da det er et udtryk for mangel på proportionalitet og magtfordrejning.
…"

Virksomhed A har i sin replik anført følgende:

"…
Sagsøger gør gældende

at Sagsøgtes påbud ikke er lovligt på grund en retsfortabende passivitet, idet der forløber ca. 3 1/2 år fra Kystdirektoratet får en klage, inden der foreligger en afgørelse. Dette har jeg redegjort for i min klage fra den 2/10 2018. (Fremlægges som bilag 2 b, idet tidligere fremsendt bilag 2 er forkert).

I sin stadfæstelse af afgørelsen bemærker klagenævnet, under punkt 2.4, at der ikke er udvist retsfortabende myndighedspassivitet, idet jeg, som klager, *"ikke har haft kendskab til anmeldelsen af de ulovlige forhold"*

Det er imidlertid ikke korrekt og er et udsagn, der er åbenlyst usandt - eller skyldes manglende indsigt i foreliggende dokumentation - idet det der i en skrivelse fra den 6/12 2017, fra Kystdirektoratet til sagsøger, om partshøring (bilag 11), er medsendt en mail fra den 25/4 2015 fra naboen der klagede, hvori han i 3. afsnit oplyser, at han havde fortalt mig om, at han havde klaget til Naturstyrelsen.

Det er ikke sådan, at der var behov for ekspertudtalelser, særlige undersøgelser eller noget lignende i behandlingen af hans klage.

Der er ganske enkelt tale om helt uhørt passivitet i næsten 3 år!

Ombudsmanden skriver i en myndigheds guide om sagsbehandlingstid (Bilag 10, pkt. 4.1)):

"Parten bør under alle omstændigheder - hvor der ikke er fastlagt særlige svarfrister - have et svar fra myndigheden inden 1 måned efter, at sagen er modtaget"

Det er ikke sket i denne sag - derimod henviser Kysdirektoratet til, at fordi sagsbehandlingen er "hemmelig" for mig, så gælder regler for almindelig anstændig sagsbehandling ikke.

at påbuddet ikke er lovligt på grund af mangelfuld partshøring, idet klagenævnet, på side 7 nederst i bilag 3, henviser til luftfotos fra omkring 2004-2008, og foretager analyser af disse fotos for at konkludere at bl.a. at min "*hæk fremstår dog på luftfotos fra omkring 2004 -2008 som fjernet..."*

Jeg har ikke haft mulighed for at kommentere disse påstande, da jeg ikke var informeret om, at disse fotos indgik i sagen!

Ombudsmanden har om dette i sin myndighedsvejledning (Bilag 12) under pkt. 4.1 skrevet kravet til partshøring:

"Den første betingelse er, at parten ikke er bekendt med, at bestemte oplysninger eller vurderinger indgår i sagen.... Betingelsen er opfyldt, selv om parten kender oplysninger, men blot ikke ved, at de vil blive brugt i forbindelse med den konkrete sag."

Det forekommer mig, at det er langt fra den holdning Kystdirektoratet har: at hvis oplysninger er offentligt tilgængelige, så er det ikke nødvendigt at foretage partshøring (Bilag 3, side 5, 3.sidste afsnit).

at Sagsøgtes begrundelse er delvis fejlagtig, når der i afgørelsen bl.a. henvises til *"at der sjældent gives dispensation til etablering af ny hæk."*

Sagsøger har dokumenteret, at der altid har været levende hegn - og at der således blot er tale om vedligeholdelse af dette. Ikke etablering af en ny hæk.

Sagsøgte træffer sin afgørelse om, at sagsøgers have ikke er en have på baggrund af naboens forklaring om, ar der *"ALDRIG har været nogen form for have"*, selv om Sagsøgte efterfølgende har erkendt (bilag 3, side 5 nederst), at det tydeligt fremgår af luftfotos, at en del af haven var opdyrket.

Klagenævnet anfører på side 3, nederst, at *"arealet nord for boligen ikke anses for at være have"*. For at kunne anses for at have i naturbeskyttelses forstand, skal der være *"en vis grad af kultivering, og arealet skal være anvendt til ophold mv."*

Sagsøger havde den til klagenævnet den 10. januar 2019 (bilag 9) fremsendt yderligere billeddokumentation, der bl.a. viste min familie, i et foto fra 1998, siddende i den del af haven, som Kystdirektoratet nu, efter gennemgang af ikke nærmere beskrevne luftfotos, ikke mener er en have, og hvor der ikke er noget levende hegn!

Ombudsmanden har også skrevet om dette (bilag 13, pkt. 5.3):

"Begrundelsen skal væer korrekt i den forstand, at den skal være et sandt udtryk for de forhold og overvejelser, der reelt har ført myndigheden frem til den trufne afgørelse."

at der er tale om forskelsbehandling når klagenævnet i sin afgørelse fra den 29/5 2019 - efter at jeg gør opmærksom på, at der på ejendommen på modsatte side af B-vej er plantet masser af nye hække, så blot konkluderer, på side 8 nederst, at de var etableret i 1995 og opretholdt kontinuerligt.

Havde jeg haft mulighed for det, kunne jeg have udpeget et areal, hvor der i 2008 (Bilag 5), ikke er plantet hæk - mens det tydligt fremgår, at det er tilfældet i på et luftfoto fra2016 (bilag 6).

Der ligeledes tale om forskelsbehandling, når min nabo i 2003 (Bilag 7) får byggetilladelse til en væsentlig udvidelse af sit hus, der også ligger inden for strandbeskyttelses linjen, uden at det findes i strid med bestemmelserne i strandbeskyttelses linjen.

Der er også tale eklatant forskelsbehandling, når man mindre end 25 meter fra vandkanten kan etablere en miljøstation over for min grund (Bilag 2b, side 6) - eller mindre end 10 meter fra vandkanten, i min have, placere et elskab, som det ses i bilag 8.

at Kravet i forvaltningslovens § 26 om klagevejledning ikke er opfyldt i Klagenævnets afgørelse (Bilag 3).

Alene som følge heraf, er klagenævnets afgørelse ugyldig!

at Påbud om lovliggørelse er i strid med proportionalitetsprincippet, idet den største del af det levende hegn mod nord, i stedet for at være relativt beskedent beplantet, nu er blevet genetableret som skov, som er lovlig iht. naturbeskyttelseslovens § 15a, 2.

at plantning af træer skal kunne medføre et krav om fjernelse, er fuldstændigt meningsløst og absurd i en tid, hvor klimaforandring skriger på plantning af flere træer, fordi træer optager CO2 - ligesom det er fuldstændigt meningsløst, når det sker på et areal, der ikke er synligt fra kysten og som ligger i et mindre "landsbysamfund", med omgivende bebyggelse, parkeringspladser og en miljøstation.

at der ikke er tale om etablering af et hegn, i lovens forstand, når der altid har været levende hegn på det samme område.

at det er meningsløst at varetage et hensyn om "åbne kyster" i min have, som er omgivet af skov på 3 sider! Hvis jeg ingenting foretager mig for løbende at "kultivere" arealet, vil det i løbet af ganske få år springe i skov (bilag 13). Det kan tydeligst ses på det foto (bilag 14) fra min haves nordvestlige hjørne, at en række træer vokser frem efter bare ganske få måneder!

…"

Virksomhed A har i sit processkrift anført følgende:

"…

Det gøres gældende

at Naturbeskyttelseslovens §88 ikke angiver en bestemt sagsøgt for søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven,

at Miljø- og Fødevareklagenævnet heller ikke i sin afgørelse fra den 29. maj 2019 (bilag 3) i sin klagevejledning oplyser hvem et søgsmål skal rettes imod,

at Kystdirektoratet v. D ikke på noget tidspunkt i en mail korrespondance oplyser at det, efter en

klage, ikke længere er Kystdirektoratet, der er rette Sagsøgte (bilag 15),

at Sagsøgte ikke har begrundet hvorfor Kystdirektoratet ikke skulle være rette Sagsøgte.

Til støtte for min påstand og anbringender, henviser jeg til Ombudsmandens vejledning, der fremlægges som bilag 17, hvor han i afsnit 7, om Vejledning for frister for domstolsafprøvelse skriver at

"Det er ikke tilstrækkeligt, at myndigheden mere generelt oplyser, at sagen kan indbringes for domstolene inden for den relevante frist. Myndighedens vejledning bør omfatte oplysninger om, ved hvilken ret sagen i givet fald vil skulle anlægges, og mod hvem stævningen skal udtages, ligesom de relevante adresser bør angives."

Det skal derfor ikke komme undertegnede for skade, at Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har levet op til dette krav om en fyldestgørende vejledning!

Højesteret har i en dom fra 2002 (bilag 16), i en på mange måder tilsvarende sag, truffet afgørelse om, at en kommune var rette Sagsøgte selvom Naturklagenævnet, efter en klage, også havde behandlet sagen!

..."

Kystdirektoratet har i sit svarskrift anført følgende:

"…

Sagsøgte gør til støtte for de nedlagte påstande gøres det gældende,

At påbuddet ikke statuerer gældende ret, det gør Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse derimod,

At påbuddet alene er udstedt som et led i Sagsøgtes tilsynsforpligtelse, da Sagsøgte er tilsynsmyndighed på området,

At der derfor ikke er tale om en afgørelse i naturbeskyttelseslovens forstand,

At påbuddet derfor ikke kan indbringes for domstolene,

At såfremt man ved at anlægge sag mod tilsynsmyndigheden ved at anfægte påbuddet ville kunne undgå at efterkomme Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, ville der være tale om en omgåelse af lovens bestemmelser og dermed stride imod lovgivningens intentioner,

At sagen allerede af disse grunde skal afvises,

At de af Sagsøger påberåbte anbringender absolut intet har med selve påbuddet at gøre,

At de påberåbte anbringender er en gentagelse af de synspunkter, som allerede er påberåbt over for Miljø- og Fødevareklagenævnet,

At Miljø- og Fødevareklagenævnet har taget stilling til alle disse påberåbte synspunkter og på baggrund heraf alligevel stadfæstet Sagsøgtes afgørelse,

At en gentagelse af disse allerede anførte anbringender tyder på, at Sagsøger i virkeligheden vil indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse for domstolene, da Sagsøger ikke er enig i afgørelsen,

At såfremt påbuddet anses for at være ugyldigt/skal ophæves, vil det alene medføre, at der vil blive udstedt et nyt påbud om, at Sagsgiger skal efterleve Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse,

At Sagsøgers stævning tyder på, at han ikke alene vil opnå en udskydelse af fristen for fysisk lovliggørelse,

At det som sagt er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der har fastlagt gældende ret i dette tilfælde,

At såfremt Sagsøger vil indbringe spørgsmålet om, hvad der er gældende ret for domstolene, så skal han sagsøge afgørelsesmyndigheden og ikke tilsynsmyndigheden,

At Sagsøgte derfor ikke er rette Sagsøgte,

At sagen derfor skal afvises, da der ikke er anlagt sag mod den rette myndighed,

At de anførte anbringender er påbuddet uvedkommende, da de er fuldstændig irrelevante for dette,

At påbuddet opfylder alle love og krav, og derfor skal efterkommes,

At Sagsøgte derfor skal frifindes.

…"

Kystdirektoratet har i sit processkrift anført følgende:

"…

Sagsøgte gør til støtte for de nedlagte påstande gøres det gældende

At Sagsøgte ikke er rette Sagsøgte, da Sagsøger med sine processkrifter forsøger at begrunde, hvorfor Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse skal omgøres, og dermed ikke Kystdirektoratets/Sagsøgtes påbud,

At forholdene ikke er af underordnet betydning, og derfor fortsat skal fysisk lovliggøres, hvilket Miljø- og Fødevareklagenævnet allerede har taget stilling til, og derfor er rette Sagsøgte for så vidt også angår dette anbringende,

At diskrepansen mellem Sagsøgers påstande og anbringender, til stadighed tyder på, at Sagsøger er uenig i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, og derfor skal stævne klagenævnet i stedet for den nuværende Sagsøgte,

At der intet i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse eller sagen i øvrigt er, herunder den fremlagte korrespondance i bilag 15, som på nogen måde kan få Sagsgiger til at tro, at Sagsøgte er rette sagsøgte i nærværende sag,

At selv om Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse med klagevejledning havde været uklar, ville det stadig være Kystdirektoratet/Sagsøgte uvedkommende, og, vil på ingen måde gøre dem til rette sagsøgte i nærværende sag,

At Sagsøgte i bilag 15 også har informeret Sagsøger korrekt om gældende ret, herunder hvilken afgørelse der er den gældende,

At Miljø- og Fødevareklagenævnet har foretaget en fuld prøvelse af Sagsøgtes afgørelse, hvorfor det er klagenævnet, der er rette Sagsøgte,

At sagen derfor skal afvises.

…"

Rettens begrundelse og resultat

Efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 4 kan Miljø- og Fødevareministerens afgørelser efter bl.a. lovens § 65 b, stk. 1 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Efter lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11 og lovbemærkningerne til bestemmelsen foretager klagenævnet som udgangspunkt en fuld prøvelse af førsteinstansens afgørelse, det vil sige en prøvelse af både faktiske og retlige spørgsmål.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved afgørelse af 29. maj 2019 stadfæstet Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018 om afslag på lovliggørende dispensation til hæk inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen B-vej 60 i Faaborg. Kystdirektoratets påbud af 24. juni 2019 er udstedt på baggrund af afgørelsen som led i Kystdirektoratets pligt til som tilsynsmyndighed at påse, at afgørelsen effektueres, og forholdene lovliggøres i overensstemmelse med klagenævnets afgørelse.

Efter indholdet af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 lægges det til grund, at nævnet har foretaget en fuldstændig prøvelse af Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018. Miljø- og Fødevareklagenævnet har således foretaget en prøvelse af både faktiske og retlige forhold, og det er som følge heraf klagenævnets afgørelse, der er genstand for domstolsprøvelse.

Herefter, og da Virksomhed A´s anbringender i øvrigt relaterer sig Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, er Kystdirektoratet ikke rette sagsøgte.

Kystdirektoratets påstand om afvisning tages herefter til følge.

Efter parternes påstande og sagens udfald skal Virksomhed A betale sagsomkostninger til Kystdirektoratet med 7.500 kr. inklusive moms. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift. Det er oplyst, at Kystdirektoratet ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagen afvises.

Virksomhed A skal til Kystdirektoratet betale sagsomkostninger med 7.500 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 23. august 2021

Sag BS-45877/2020-OLR
(10. afdeling)

Virksomhed A

mod

Kystdirektoratet
(advokat Karsten Hjorth Larsen)

Retten i Odense har den 27. oktober 2020 afsagt dom i 1. instans (sag BS-53777/2019-ODE).

Landsdommerne Malou Kragh Halling, Katja Høegh og Casper Klindt Sølbeck (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande
Appellanten, Virksomhed A, har nedlagt påstand om, at sagen hjemvises til fortsat behandling ved Retten i Odense.

Indstævnte, Kystdirektoratet, har påstået dommen stadfæstet.

Sagen har været behandlet på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 387.

Anbringender
Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender vedrørende formaliteten for byretten.

Virksomhed A har yderligere anført, at en dispensation i givet fald skal gives af Kystdirektoratet og ikke af Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorfor

Kystdirektoratet er rette sagsøgte, og at det ikke er korrekt, at klagenævnet har foretaget en fuldstændig prøvelse af direktoratets afgørelse.

Kystdirektoratet har heroverfor og yderligere anført, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har foretaget en fuldstændig prøvelse af Kystdirektoratets afgørelse, og at et påbud som i nærværende sag ikke kan indbringes for domstolene, idet der ikke er tale om en selvstændig afgørelse.

Landsrettens begrundelse og resultat
Landsretten tiltræder af de af byretten anførte grunde, at det er Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 om stadfæstelse af Kystdirektoratets afslag på dispensation, der efter de påstande og anbringender, der for byretten er gjort gældende af Virksomhed A, reelt søges domstolsprøvet af Virksomhed A, hvorfor Kystdirektoratet ikke er rette sagsøgte i sagen.

Af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fremgår, at en eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1. Landsretten finder på den baggrund, at Virksomhed A har været tilstrækkelig vejledt om, at det er klagenævnets afgørelse, der i givet fald skal indbringes for domstolene.

Herefter og af de grunde, der i øvrigt er anført af byretten, stadfæster landsretten byrettens dom.

Efter sagens udfald skal Virksomhed A i sagsomkostninger for landsretten betale 5.000 kr. til Kystdirektoratet til dækning af udgifter til advokatbistand. Kystdirektoratet har i ankesvarskriftet oplyst at være momsregistreret, hvorfor beløbet er ekskl. moms. Ud over sagens værdi, der af Virksomhed A er angivet til 25.000 kr., er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens omfang, og til at sagen har været skriftligt behandlet.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal Virksomhed A inden 14 dage betale 5.000 kr. til Kystdirektoratet. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.